

A32

ผลิตภัณฑ์ย้อมผสมสมุนไพร วัสดุ พร้อม ถ่ายทอดการผลิตสู่เชิงพาณิชย์

พิศมัย เลิศวัฒนะพงษ์ชัย
จิตต์เรขา ทองมณี

สวัสดีค่ะ พบกันอีกแล้ว ท่านที่เคยได้ยิน ได้ฟัง หรือได้อ่านบทความเผยแพร่ของกรมวิทยาศาสตร์บริการ (วศ.) เรื่อง “จริงหรือ...สมุนไพรย้อมผมได้” และ “เทียนกิ่ง : สมุนไพรไทยเพื่อความงาม” มาแล้ว หลังจากที่ได้มีการเผยแพร่บทความดังกล่าวมาระยะเวลาหนึ่ง ได้มีผู้สนใจติดต่อเข้ามาสอบถามขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติม ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์จะติดต่อขอซื้อผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพรไปใช้ย้อมผม ทดแทนยาย้อมผมที่เป็นสารเคมี เนื่องจากบางท่านมีผมหงอกขาวตามอายุ บางท่านผมหงอกก่อนวัย ทำให้รู้สึกไม่มั่นใจ จึงจำเป็นต้องย้อมผมเพื่อปกปิดผมขาว ช่วยสร้างความมั่นใจ และเสริมบุคลิก ยาย้อมผมที่ใช้ก็เป็นสารเคมี บางท่านเกิดอาการแพ้ตั้งแต่ใช้ครั้งแรก บางท่านเกิดอาการแพ้หลังจากใช้ไปได้ระยะหนึ่ง อาการแพ้ จะเริ่มจาก คันศีรษะ คันหน้าผาก ตาบวม มีผื่นขึ้นตามตัว ตามมาด้วยผมร่วง ต้องเสียเงิน เสียเวลารักษาอาการแพ้ที่ตามมาอีกด้วย การใช้สมุนไพรย้อมผมจึงเป็นทางเลือกอีกทางหนึ่ง นอกเหนือจากการใช้และหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีย้อมผม

เทียนกิ่ง พืชสมุนไพรพื้นบ้านที่รู้จักกันมานานแล้ว โดยเฉพาะภาคอีสานเรียกต้นกาวภูมิปัญญาของไทยนำไปเทียนกิ่งมาพอกเล็บมือ เล็บเท้า ใช้รักษาอาการอักเสบจากการดำนา นอกจากนั้นใบเทียนกิ่งยังมีสารสีที่สามารถใช้ย้อมเส้นผมได้ด้วย กรมวิทยาศาสตร์บริการโดยสำนักเทคโนโลยีชุมชน จึงได้พัฒนาผลิตภัณฑ์ย้อมผมจากสมุนไพรเทียนกิ่ง ซึ่งเป็นการต่อยอดภูมิปัญญาของไทยอย่างเป็นรูปธรรม ด้วยการศึกษาวิจัยนำพืชสมุนไพรเทียนกิ่งมาเตรียมเป็นผลิตภัณฑ์ย้อมผมโดยไม่มีการเติมสารให้สีที่เป็นสารเคมี และควบคุมการผลิตทุกขั้นตอน เพื่อให้ผลิตภัณฑ์นั้นมีคุณภาพ ด้วยการนำใบเทียนกิ่งที่ปลูกเอง มาทดลอง ศึกษาวิธีล้างทำความสะอาด วิธีการอบแห้งเพื่อรักษาคุณภาพ จนถึงขั้นตอนสุดท้ายคือการเตรียมเป็นผลิตภัณฑ์ โดยกระบวนการทั้งหมดเป็นไปเพื่อให้ผลิตภัณฑ์ มีคุณลักษณะที่ต้องการ เช่น สามารถย้อมผมได้ มีกลิ่นที่ดีตามธรรมชาติของผลิตภัณฑ์ ความเป็นกรด-เบสอยู่ในช่วงที่กำหนด ปริมาณจุลินทรีย์ไม่เกินมาตรฐาน และเพื่อให้มั่นใจว่าผลิตภัณฑ์นั้นยังคงรักษาคุณภาพอยู่ได้ระยะหนึ่งหลังจากที่ผลิตแล้ว จึงได้ศึกษาอายุการเก็บรักษาอย่างน้อย 1 ปี ซึ่งจากผลการทดสอบพบว่า ผลิตภัณฑ์ที่เตรียมได้มีคุณลักษณะเป็นไปตามมาตรฐาน มพข. และ Thai pharmacopeia รวมทั้งได้ผ่านการทดสอบการก่อการระคายเคืองแล้ว

กรมวิทยาศาสตร์ฯ พร้อมถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตสู่เชิงพาณิชย์แก่ผู้สนใจ หรือ SMEs ที่ต้องการจะผลิตสินค้าเพื่อจำหน่าย หากผู้สนใจต้องการทราบรายละเอียดเพิ่มเติมติดต่อได้ที่ สำนักเทคโนโลยีชุมชน กรมวิทยาศาสตร์บริการ โทรศัพท์ 0 2201 7108 และ 0 2201 7110 ในวันและเวลาราชการ

พิศมัย เลิศวัฒนะพงษ์ชัย และ จิตต์เรขา ทองมณี. “ผลิตภัณฑ์ย้อมผสมสมุนไพร วัสดุ พร้อมถ่ายทอดการผลิตสู่เชิงพาณิชย์” จดหมายข่าว วศ. 4, 10 (มี.ย. 2554) 9

